

Hem>Företags-, fastighets- och konkursregister>Företagsregister i EU-länderna Poslovni registri v državah EU

Tjeckien

Na tej strani je na voljo pregled, kako je vzpostavljen javni register v Češki republiki. Javni register vključuje register združenj, poslovni register, register fundacij, register institutov in institucij, register združenj lastnikov stanovanj in register dobrodelnih organizacij.

Zgodovina poslovnega registra Češke republike

Kdaj je bil ustanovljen?

Sedanja oblika poslovnega registra izhaja iz prenovitve civilnega prava, ki je začelo veljati 1. januarja 2014 s sprejetjem novega civilnega zakonika (zakon št. 89/2012) in povezane zakonodaje, zlasti zakona št. 90/2012 o gospodarskih družbah ter zakona št. 304/2013 o javnih registrih pravnih in fizičnih oseb in o vpisu skrbniškega sklada (v nadaljnjem besedilu: zakon o registrih). Zdaj poslovni register predstavlja enega od t. i. poslovnih registrov, zanj pa velja splošna ureditev v skladu z zakonom o registrih. Poleg poslovnega registra so javni registri tudi:

register združenj, ki evidentira podatke o združenjih, sindikatih, mednarodnih sindikatih, organizacijah delodajalcev, mednarodnih organizacijah delodajalcev in združenjih odvisnih družb,

register fundacij, ki evidentira podatke o fundacijah in dotacijskih skladih,

register institutov in institucij, ki evidentira podatke o institutih in institucijah,

register združenj lastnikov stanovanj, ki evidentira podatke o združenjih lastnikov,

register dobrodelnih organizacij, ki evidentira podatke o dobrodelnih organizacijah.

V tem besedilu pomeni izraz „javni register“ tudi poslovni register.

Od 1. januarja 2018 zakon o registrih ureja tudi vpis skrbniškega sklada (dejavnost, ki je za razliko samih javnih registrov le deloma javna).

Poleg zakona o registrih obstaja tudi posebna ločena zakonodaja, ki ureja javne registre za posebne vrste pravnih oblik, in sicer register lovskih združenj (ki ga vodijo državni organi, pristojni za lov, tj. ustrezne občine z razširjeno pristojnostjo), register političnih strank in gibanj (ki ga vodi ministrstvo za notranje zadeve), registre registriranih cerkva, verskih organizacij in drugih pravnih oseb (ki ga vodi ministrstvo za kulturo) ter register pravnih oseb za izobraževanje (ki ga vodi ministrstvo za izobraževanje, mlade in šport). Ti javni registri so urejeni in delujejo v bistvu enako kot javni registri, ki jih zajema zakon o registrih. Z zgodovinskega vidika je pojav poslovnih registrov v Češki republiki povezan s kodifikacijo gospodarskega prava Cislajtanijskega leta 1863. Poslovni register je bil ustanovljen z zakonom št. 1/1863 (splošni gospodarski zakonik), ki je veljal tudi v drugih državah. Zakon je za subjekte uvedel obvezni vpis v poslovni register. Zaradi spremembe pravnega sistema je bil poslovni register leta 1950 preoblikovan v register družb. Poznejši socialni in politični razvoj je povzročil ponovno ustanovitev poslovnega registra leta 1992 na podlagi koncepta, na katerem sta temeljila izvirni poslovni register in register družb. Koncept poslovnega registra iz leta 1992 se je v bistvu ohranil do današnjih dni in preživel celo prej navedeno prenovitev zasebnega prava leta 2014.

Kdaj je bil register digitaliziran?

Čeprav do 1. julija 2005 ni obstajala pravna zahteva, da se poslovni register vodi v elektronski obliki, se v tej obliki vodi od 1. januarja 1997. Poslovni register je javno-upravni informacijski sistem. Povezan je z drugimi osnovnimi registri (npr. register prebivalstva). Osnovni register vsebuje referenčne podatke, referenčne povezave in identifikatorje fizičnih oseb ter, če je ustrezno, avtentifikacijske podatke, operativne podatke in druge zakonsko predpisane podatke. Referenčni podatki so povezani s podatki, ki jih vsebujejo drugi registri, kar zagotavlja njihovo interoperabilnost. To pomeni, da če se podatki spremenijo v enem registru, začne sprememba samodejno veljati v drugih osnovnih registrih, ki vsebujejo iste podatke. Običajen primer je sprememba imena, ki začne veljati tudi v drugih registrih.

V nekaterih primerih so podatki, ki se nanašajo na osebe, ki so se vpisale pred 1. januarjem 1997, na voljo le v papirni obliki, saj dokumenti ali vpisani podatki niso bili digitalizirani in niso dostopni prek aplikacije javnih registrov.

Katera zakonodaja se trenutno uporablja?

Od prenovitve zasebnega prava leta 2014 vsebino javnih registrov (vključno s poslovnim registrom) ureja zakon o registrih. Nekateri drugi tehnični vidiki so zajeti z izvedbenimi predpisi, tj. z odlokom št. 323/2013 o specifikacijah obrazcev, ki se uporabljajo za predloge za vključitev v javni register ali spremembo ali umik takih predlogov, in o razveljavitvi nekaterih odlokov, ter uredbo vlade št. 351/2013 o določitvi zamudne obrestne mere, stroškov, povezanih z uveljavljanjem terjatev, in honorarjev upraviteljev, likvidacijskih upraviteljev in članov organov pravnega subjekta, ki jih imenuje sodišče, ter o urejanju nekaterih zadev v zvezi s Poslovnim listom [*Obchodní věstník*], z javnimi registri pravnih in fizičnih oseb ter vpisom skrbniških skladov in dejanskih lastnikov. Sicer pa register dejanskih lastnikov pravnih oseb od 1. junija 2021 ureja ločen zakon (št. 37/2021 o registru dejanskih lastnikov). Od 1. januarja 2018 do navedenega datuma je vpis dejanskih lastnikov zajemal zakon o registrih.

Katere podatke zagotavlja register?

Kdo ima pravico do vpogleda v register?

Vsakdo ima pravico vpogledati v poslovni register in vsak drug javni register ter kopirati podatke, ki jih ta vsebuje.

Poleg neposrednega pregleda poslovnega registra je mogoče v ustrezen spis vpogledati pri sodišču. V takem primeru je treba izkazati pravni interes, da pristojno sodišče odobri dostop do spisa. Osebe, ki dokažejo svoj pravni interes, lahko nato brez omejitev vpogledajo v spis (vključno z njegovimi prilogami in seznamom vseh njegovih delov).

Glede na visoko stopnjo preglednosti in skorajda popolno razkritje informacij in dokumentov je v poslovni register bolj praktično vpogledati neposredno, saj lahko to stori kdor koli in ni treba izkazati pravnega interesa.

Kateri podatki so v registru?

Katere vrste podatkov so shranjene v njem? (Katere vrste subjektov so vpisane v javni register; kaj pa podatki o insolventnosti, finančna poročila itd.?)

Vse družbe (družbe z neomejeno odgovornostjo, komanditne družbe, zasebne delniške družbe, delniške družbe javnega prava) ter njihove podružnice in zadrage – in tudi podjetja in podružnice tujih pravnih subjektov, ki poslujejo v Češki republiki – so vpisane v poslovni register. Tudi fizične osebe, ki poslujejo v Češki republiki in vložijo vlogo za vpis, so vpisane v poslovni register.

Podjetja ali podružnice so vpisani v poslovni register le, če so ustanovljeni. Podjetja ali podružnice tujih pravnih subjektov, statutarni sedež katerih se nahaja zunaj Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora, morajo biti vpisani v poslovni register. Če tuji pravni subjekt, ki spada v to kategorijo, svojega podjetja ali njegovega dela ni preselil v Češko republiko, je v register vpisan sam subjekt. Podjetja ali podružnice tujih pravnih subjektov, statutarni sedež katerih se nahaja v EU ali EGP, so vpisani v register le, če to zahtevajo.

Poslovni register vsebuje zelo podrobne podatke o vpisanih osebah. Ta visoka stopnja preglednosti omogoča visoko stopnjo javnega nadzora, potrebo po katerem izpolnjujeta tako sam register in tudi *sbírka listin* [zbirka listin], ki je odložišče pomembnih dokumentov v zvezi z vpisanimi osebami.

V javnih registrih so vpisani zlasti naslednji podatki:

ime (ali ime podjetja) in statutarni sedež ter naslov, na katerem ima vpisana oseba začasno ali stalno prebivališče,

področje dejavnosti ali poslovanja (alternativno opis dejavnosti, ki jo subjekt opravlja),

pravna oblika obstoja pravne osebe,

datum ustanovitve (prenehanja) pravne osebe,

enotna matična številka fizične osebe ali identifikacijska številka pravne osebe,

ime in sestava upravnega odbora in postopek za delovanje v imenu pravne osebe,

ime in sestava nadzornega organa,

podrobnosti v zvezi s pooblaščenim zastopnikom in način njegovega delovanja v imenu pravne osebe.

Zgoraj navedeni seznam ni izčrpen. Nabor informacij, vpisanih v register, se razlikuje glede na obliko pravne osebe.

V primeru poslovnega registra vpisani podatki vključujejo tudi:

znesek osnovnega kapitala družbe z omejeno odgovornostjo,

znesek prispevka delničarjev in dejansko vplačani znesek,

informacije v zvezi s pravicami na predmetu zavarovanja in drugimi stvarnimi pravicami, ki se nanašajo na delež v gospodarski družbi, ki ga ne predstavljajo

vrednostni papirji ali nematerializirani vrednostni papirji,

informacije, ki se nanašajo na podružnice.

V poslovni register so vpisane tudi dodatne informacije, ki se nanašajo na prenehanje ali izbris vpisane osebe:

datumi ukinitve in prenehanja pravne osebe (pri čemer so v vsakem primeru navedeni pravni razlogi za tako dejanje),

informacije, ki se nanašajo na začetek in konec postopka likvidacije (vključno s podrobnimi informacijami o upravitelju),

informacije, ki se nanašajo na postopek zaradi insolventnosti in njegov začetek, informacije, ki se nanašajo na stečajnega upravitelja, omejitve, ki se

uporabljajo za pravico dolžnika do razpolaganja s stečajno maso na podlagi sodne odločbe v zvezi z insolventnostjo, razglasitev in razveljavitev stečaja,

dovoljenje za reorganizacijo, odobritev načrta reorganizacije in izvedbo navedenega načrta ali njegovih ključnih delov, sodne odločbe o izvršbi, ki vplivajo na

delež delničarja družbe, ali sklep o izvršbi, ki vpliva na delež delničarja družbe, ter tudi sodne odločbe, ki se nanašajo na prenehanje izvršilnih postopkov, ali

obvestila, da so bili izvršilni postopki končani na drug način, ki ni prenehanje (treba je navesti razlog za odločitev), sodne odločbe o izvršbi v zvezi s prodajo

podjetja ali njegovega dela ali sklep o izvršbi v zvezi s prodajo podjetja ali njegovega dela ter tudi sodne odločbe, ki se nanašajo na prenehanje izvršilnih

postopkov, ali obvestila, da so bili izvršilni postopki končani na drug način, ki ni prenehanje (treba je navesti razlog za odločitev), in sodne odločbe, ki se

nanašajo načasne ukrepe, ki omejujejo ali prepovedujejo razpolaganje z deležem delničarja v družbi, s podjetjem ali z znatnim delom sredstev družbe, in

tudi o preklicu ali ukinitvi takih ukrepov (treba je navesti razlog za odločitev), ter

pravni razlog za izbris pravne osebe iz registra.

Če je za vpisano pravno osebo imenovan likvidacijski upravitelj, sodišče doda informacijo, ki se nanaša na likvidacijskega upravitelja, v poslovni register.

Če je iz katerega koli razloga v poslovni register vpisana fizična oseba, so vpisani tudi naslednji podatki: datum rojstva, enotna matična številka (če je dodeljena) in naslov začasnega ali stalnega prebivališča (če se slednji razlikuje od naslova začasnega prebivališča). Vendar pa enotne matične številke niso objavljene.

V primeru podjetij ali podružnic tujega pravnega subjekta mora biti v poslovnem registru vpisana tudi jurisdikcija, v kateri je bil navedeni subjekt ustanovljen.

V primeru fizičnih oseb, ki so člani upravnih odborov in nadzornih organov, pooblaščenih zastopniki, družbeniki in delničarji zasebnih delniških družb, morajo

biti v poslovni register vpisani podatki, ki se nanašajo na njihov kraj stalnega ali začasnega prebivališča, ter njihov datum rojstva.

Kakšne vrste dokumenti so shranjeni/se hranijo (spisi, zbirke listin, statuti, zapisniki skupščin delničarjev itd.)?

Javni registri vključujejo zbirko listin. Zakon določa, kateri dokumenti morajo biti vloženi v zbirko listin. Glavni dokumenti so:

akt o ustanovitvi (družbena pogodba, statut, potrdilo o ustanovni seji zadrage ali drug akti o ustanovitvi, odvisno od oblike pravne osebe) in statut fundacij, dotacijskih skladov ali institutov in institucij,

odločbe, ki se nanašajo na imenovanje, izvolitev, razrešitev ali drugo prenehanje funkcije oseb, ki so člani upravnega odbora, ali, če je ustrezno, drugih oseb, pooblaščenih za sklepanje zavez v imenu pravne osebe)(npr. vodja podružnice),

letna poročila,

redni, izredni in konsolidirani računovodski izkazi,

odločbe v zvezi s prenehanjem pravne osebe, končna poročila o postopku likvidacije ter sodne odločbe, ki se nanašajo na imenovanje likvidacijskega upravitelja pravne osebe,

odločbe, ki se nanašajo na preoblikovanje pravne osebe in projektov preoblikovanja, obvestila, ki se nanašajo na zavrnitev projekta preoblikovanja ali njegovo neodobritev, sodne odločbe, ki se nanašajo na neveljavnost projekta preoblikovanja ali neveljavnost sklepa skupščine delničarjev ali seje družbenikov, na kateri je bil projekt preoblikovanja odobren,

izvedenska mnenja o vrednotenju prispevka v naravi, kadar so ustanovljeni fundacija, dotacijski sklad, institut in institucije, zasebna delniška družba ali delniška družba javnega prava ali kadar se poveča njihov osnovni kapital ali kapital dotacijskega sklada, izvedenska mnenja o vrednotenju prispevka v naravi v zadrugi, izvedenska mnenja o vrednotenju sredstev, kadar so družbe in zadrage preoblikovane, ter izvedenska mnenja o vrednotenju sredstev,

kadar so sredstva delniška družba javnega prava pridobljena od ustanoviteljev za obravnavanje v skladu z zakonom št. 90/2012 o gospodarskih družbah,

vse sodne odločbe, sprejete v postopku zaradi insolventnosti,

sodne odločbe, ki se nanašajo na neveljavnost odločitve, ki jo je sprejel eden od organov v sestavi pravne osebe,

dokumenti, ki dokazujejo nakup podjetja v skladu z določbami civilnega zakonika, ki se nanašajo na take nakupe,

odločitve, sprejete na skupščini delničarjev, ki se nanašajo na oprostitev zaposlenih od plačila polne cene izdaje vpisanih deležev ali njihove pravice do pridobitve takih deležev pod drugimi preferenčnimi pogoji.

Dokumente, ki *morajo* biti vloženi v zbirko listin, določa zakon. Na splošno so taki dokumenti tisti, ki korenito vplivajo na ustanovitev, prenehanje in delovanje pravne osebe; v njih je navedeno, kdo lahko zastopa pravno osebo in kdo je pooblaščen za sklepanje zavez v njenem imenu.

Kako je mogoče iskati po registru (in katera merila iskanja so na voljo)?

Osebnost

Javni registri so dostopni le prek spletne aplikacije javnih registrov. Podatki, ki se nanašajo osebe, ki so se vpisale pred 1. januarjem 1997, so na voljo le v papirni obliki, če niso bili digitalizirani in morda niso dostopni prek aplikacije javnih registrov.

Na spletišču registra

Iskati je mogoče brezplačno prek spletne aplikacije javnih registrov. Vnosi se lahko iščejo po imenu ali imenu družbe vpisanega subjekta, po identifikacijski številki osebe ali po številki spisa, pod katero je vpisana oseba pri pristojnem registrskem sodišču. Naprednejše iskanje je mogoče na podlagi dodatnih podatkov, ki se nanašajo na statutarni sedež, ime ulice, sodišče, pri katerem je subjekt registriran, njegove pravne oblike in tako naprej. Iskati je mogoče tudi po vrsti vključitve v vpisani osebi: poiskati je mogoče vpisane fizične ali pravne osebe, ki so kakor koli vključene v vpisani pravni osebi.

Poleg tega so odprti podatki na voljo na spletišču <https://dataor.justice.cz/>. Podatkovni nabor tekočega leta za lokalni katalog odprtih podatkov, ki se nanašajo na aplikacijo javnih registrov, je dnevno posodobljen. Če je podatkovni nabor povezan s prehodnim letom, je posodobljen letno (vedno januarja tekočega leta). Opis podatkovnega nabora je mogoče najti v podrobnostih podatkovnega nabora. Vsebina podatkovnega nabora in opis lokalnega kataloga odprtih podatkov, ki se nanašajo na aplikacijo javnih registrov, je mogoče najti v uporabniškem priročniku, ki je na voljo na naslednji povezavi:

https://dataor.justice.cz/files/ISVR_OpenData_Uzivatelaska_prirucka.pdf.

Katera so razpoložljiva merila iskanja?

Iskati je mogoče po imenu, imenu družbe ali identifikacijski številki vpisane osebe ali po podrobnostih vključene fizične ali pravne osebe.

Kako pridobiti dokumente?

Ali je pridobitev brezplačna?

Pridobiti je mogoče delni ali popolni izpisek iz javnega registra ali zbirke listin. Delni izpisek vsebuje le zadnje veljavne podatke, vpisane v trgovinski zakonik. Popoln izpisek vsebuje vse podatke, vpisane za zadevno osebo.

Ali se zaračuna?

Ta storitev se zaračuna le, če vložnik zahteva kopijo v papirni obliki. Vendar se zaračuna tudi pošiljanje izpiskov v elektronski obliki v podatkovni predal ali po elektronski pošti. Če vložnik zagotovi podatkovni medij, je storitev brezplačna. Vendar če sodišče pošlje elektronski izpisek na podatkovnem mediju, ki ga vložnik ne zagotovi (tj. vključno s primeri, v katerih sodišče pošlje elektronski izpisek v podatkovni predal ali po elektronski pošti), se zaračuna taksa, saj izdaja overjenega izpiska ni zgolj prenos podatkov.

Kako pridobiti izpisek iz registra, overjeno kopijo ali prepis dokumentov?

Overjeno kopijo je mogoče brezplačno pridobiti na spletni strani aplikacije javnih registrov. Tako je mogoče pridobiti kopije popolnih in tudi delnih izpiskov.

Taksa se zaračuna le, če vložnik zahteva kopijo v papirni obliki. Kopije v papirni obliki so predmet takse v višini 70 CZK za vsako stran (ali delno stran) kopije, zahtevajo pa se lahko pri registrskem sodišču, pri katerem je zadevna oseba vpisana.

Postopki v zadevah, ki se nanašajo na poslovni register

Kako začeti postopek v zadevah, ki se nanašajo na poslovni register (kako vložiti vlogo za vpis v register, kako morajo biti overjeni dokumenti, katere vrste dokumentov morajo priti priložene)?

Vloge za prvi vpis, spremembe in izbris je treba vložiti z uporabo predpisanega obrazca, ki je na voljo na spletni strani aplikacije javnih registrov. Obrazec je mogoče izpolniti le elektronsko. Ko je izpolnjen, je treba ustvariti obrazec, ki vsebuje vlogo za vpis, in ga predložiti v papirni obliki ali elektronsko.

Vpis izvede bodisi registrsko sodišče bodisi notar. Na splošno se postopek začne na podlagi vloge. V nekaterih primerih lahko postopek začne sodišče na lastno pobudo; to se zgodi predvsem v primerih, če sodišče izve za razhajanje med vpisanim in dejanskim stanjem ali če vpis ni skladen z obveznimi pravnimi določbami. Po predložitvi vloge sodišče ugotovi, ali je pristojno za zadevo, ali je vložnik pravno in poslovno sposoben za predložitev vloge, ali vloga vsebuje zahtevane podatke in ali so priloženi ustrezni dokumenti. Če vloga vsebuje pomanjkljivost, ki jo je mogoče odpraviti, sodišče vložnika pozove, naj jo odpravi (npr. da predloži manjkajoče dokumente ali odpravi pomanjkljivosti v vlogi). Sodišče nato preveri, ali so podatki, ki se vpisujejo na podlagi vloge, podprti s priloženimi dokumenti, in ali bi bilo mogoče ime (ime družbe), ki se vpisuje, zamenjati z drugim imenom ali je zavajajoče. Nato sodišče odloči o vpisu in ga obravnava.

Vpis lahko notar obravnava le, če so izpolnjene pravne zahteve (kar ne velja vedno). Glavna prednost vpisov, ki jih izvede notar, je, da so obravnavani hitro, saj lahko notar izvede vpis isti dan, ko je sestavljena podporna notarska listina. Druga prednost je ta, da vložniku ni treba ustvariti vloge z uporabo predpisanega obrazca.

Notar lahko vpis izvede, če:

so dejstva, ki se vpisujejo, podprta z notarsko listino,

notarska listina vsebuje izjavo, da je vsebina podporne notarske listine zakonita, in

je vložnik zadostil nadaljnjim formalnostim s predložitvijo ustreznih dokumentov.

Podporna notarska listina je notarska listina (običajno akt o ustanovitvi), namenjena kot podlaga za vpis v javni register, ali zapis odločitve, ki jo je sprejel organ v sestavi pravne osebe (npr. sklep skupščine delničarjev o razrešitvi upravnega odbora). Vsi pravni instrumenti ne zahtevajo oblike javne listine (notarske listine). Vendar to ne izključuje možnosti izdaje notarske listine kot pravnega instrumenta, tudi če zakon tega ne zahteva. Notarska listina je lahko v obliki podporne notarske listine, notar pa jo lahko uporabi za neposreden vpis.

V vsakem primeru je treba vlogi priložiti:

dokumente, ki dokazujejo dejstva, ki se vpisujejo, in

dokumente, ki morajo biti po zakonu vloženi v zbirko listin.

V zakonu niso navedeni vsi potrebni dokumenti. Dokumenti, ki jih je treba predložiti, se razlikujejo glede na obliko pravne osebe. Na splošno so listinska dokazila potrebna za vsako dejstvo, ki se vpisuje in ki ga ni mogoče ugotoviti na podlagi javno-upravnega informacijskega sistema ali njegovega dela, ki predstavlja javno evidenco, register ali seznam.

Med drugimi evidencami morajo biti predložena dovoljenja za opravljanje trgovinske ali drugih dejavnosti v zvezi s področji poslovanja ali dejavnostmi, ki se vpisujejo v poslovni register.

Na primer, soglasja za vpis s strani družbenikov družbe z omejeno odgovornostjo, ni treba dokumentirati, saj je tako soglasje izkazano s sklenitvijo družbene pogodbe v obliki notarske listine. Če tako soglasje ni podeljeno na podlagi izjave, overjene v obliki javne listine, je treba overiti podpise družbenikov na dokumentu o soglasju.

Dokumentirati je treba tudi pravni razlog za uporabo prostorov, v katerih ima gospodarska družba svoj statutarni sedež. To pomeni, da če ima gospodarska družba svoj statutarni sedež v prostorih, ki jih zajema pogodba o zakupu, je treba predložiti bodisi pogodbo o zakupu bodisi izjavo lastnika o soglasju k uporabi prostorov kot statutarnega sedeža ter tudi pravni razlog za uporabo prostorov.

Nekatera dejstva, ki se vpisujejo, so lahko dokumentirana le z zapriseženo izjavo. Ta lahko na primer vključuje pogoje za upravičenost, ki se nanašajo na organe v sestavi pravne osebe.

Na splošno je treba dokumente, ki se uporabljajo za utemeljitev vpisanih podatkov, predložiti v izvirniku ali v njegovi uradno overjeni kopiji. Dokumentov, ki jih je treba po zakonu vložiti v zbirko listin, ni treba overiti. Taki dokumenti so predloženi zgolj v elektronski obliki v formatu PDF (Portable Document Format) z besedilno plastjo ali v formatu XHTML (Extensible Hypertext Markup Language).

Za vsak vnos v register se zaračunajo naslednje sodne takse:

12 000 CZK za prvi vpis delniške družbe javnega prava v javni register,

6 000 CZK za prvi vpis osebe v javni register, z izjemo delniške družbe javnega prava,

2 000 CZK za spremembe ali dopolnitve vpisa.

Takse za vpis, ki ga izvede notar:

8 000 CZK za prvi vpis delniške družbe javnega prava v javni register,

2 700 CZK za prvi vpis osebe v javni register, z izjemo delniške družbe javnega prava,

1 000 CZK za spremembe ali dopolnitve vpisa.

Sodne takse do 5 000 CZK se lahko plačajo s kolkovino ali z nakazilom na ustrezen bančni račun sodišča. Sodne takse, ki presegajo 5 000 CZK, je treba plačati izključno z nakazilom na ustrezen bančni račun sodišča. Takse za vpis, ki ga izvede notar, se lahko plačajo neposredno notarju.

Postopki v zadevah, ki se nanašajo na javni register, so oproščeni plačila taks, če:

se vpis nanaša na fizično osebo ali pravni subjekt, ki je predmet postopka zaradi insolventnosti, pri čemer se obravnava njegova insolventnost ali bližajoča se insolventnost in je bila izdana odločba o razglasitvi insolventnosti, ali

se vpis nanaša na združenje odvisne družbe, sindikat, mednarodni sindikat, organizacijo delodajalcev ali mednarodno organizacijo delodajalcev, fundacijo, dotacijski sklad, institut in institucijo ali dobrodelno organizacijo, vpisano v javni register, ali na spremembe v navedenem registru.

Postopki, v katerih je vložnik sindikat, mednarodni sindikat, organizacija delodajalcev ali mednarodna organizacija delodajalcev (ali njena podružnica), so oproščeni plačila takse, če so taki organi vpisani v javnem registru kot ustanovljeni, kakor koli spremenjeni ali likvidirani.

Enaki pogoji za oprostitev plačila taks se uporabljajo v primeru vpisa, ki ga izvede notar. Od plačila taks je oproščen tudi vpis, ki ga izvede notar na podlagi notarske listine v zvezi z ustanovitvijo zasebne delniške družbe, ki vsebuje le obvezne podatke, ki jih predpisujeta civilni zakonik ali zakon o gospodarskih družbah, in v kateri je navedeno, da je treba obveznost zagotovitve prispevka izpolniti z gotovinskim plačilom.

Osebnost

Vloge za vpis v javni register se lahko predložijo osebno v vložišču pristojnega registrskega sodišča ali notarju.

Prek spleta

Vloge za vpis se lahko predložijo elektronsko. Elektronske vloge se lahko predložijo predvsem v podatkovnem predalu, na elektronski naslov vložišča sodišča ali prek internetne aplikacije ePodatelná. Spletna aplikacija javnih registrov se lahko uporablja za predložitev dokumentov, ki jih je treba vložiti v zbirko listin. Dokumenti se lahko predložijo tudi na prenosnih CD-jih in DVD-jih. Vloge za vpis v elektronski obliki morajo biti podpisane z veljavnim elektronskim podpisom, razen če so poslane prek vložnikovega podatkovnega predala.

Kako se pregledajo vložene vloge?

Registrsko sodišče najprej preveri, ali je oseba, ki predloži vlogo, upravičena do tega; če je bila vloga predložena na predpisan način, ali vsebuje vse obvezne podatke, ali je celovita in konkretna, ali so ji priloženi dokumenti v podporo dejstvu, ki se vpisujejo, in ali je namen, ki ga uresničuje pravna oseba, zakonit. Sodišče nato preveri, ali so podatki, ki se vpisujejo na podlagi vloge, dejansko podprti s priloženimi dokumenti. Pomembno je poudariti, da morajo biti vsa dejstva, ki se vpisujejo, podprta z dokumenti, priloženimi vlogi.

Sodišče preveri tudi, da ime pravne osebe (ime družbe), ki se vpisuje, ne bo zamenjano z drugim imenom (ime družbe) že vpisane osebe, in da ime (ime družbe), ki se vpisuje, ni zavajajoče.

Pravni učinki vpisa v register

Učinek vpisa na tretje osebe v skladu s členom 17 Direktive (EU) 2017/1132

Stanje vpisanosti v javni register je pravno veljavno stanje za vse osebe, ki ne vedo, da stanje vpisa zadevnega vpisanega subjekta ne ustreza dejanskemu pravnemu stanju. To pomeni, da bodo vpisane osebe zavezane s pravnimi akti, ki se izvajajo na podlagi dejstev, vpisanih v javni register, tudi če ne ustrezajo dejanskemu stanju. Na primer, upravni odbor družbe lahko od družbe zahteva izvajanje pravnih aktov tudi potem, ko ni več upravni odbor, če to dejstvo ni bilo vpisano v javni register in tretja oseba ni vedela zanj. Razlog za to je zaščita dobre vere tretjih oseb.

Če dejstvo ni bilo vpisano v javni register (tudi če bi moralo biti), se vpisana oseba ne more sklicevati na dejansko stanje v ugovoru zoper tretjo osebo, ki je ravnala v dobri veri v zvezi z vpisanim stanjem. Vendar pa to ne velja, če vpisana oseba dokaže, da je tretja oseba vedela za dejansko stanje.

Razhajanja med vnosom v register in njegovo objavljeno obliko

Stanje, vpisano v javni register, je mogoče zoper tretje osebe uveljavljati od datuma njegove objave. Vendar pa lahko vpisana oseba ugovarja, da je tretja oseba že vedela za vpisana dejstva. Vpisana oseba se ne sme sklicevati na podatke in vsebino dokumentov, vloženi v zbirko listin, v ugovoru zoper tretje osebe do 16. dne po njihovi objavi, vendar le če tretja oseba dokaže, da ni mogla vedeti za vpisana dejstva v navedenem roku. To pomeni, da dokazno breme, da tretja oseba ni mogla vedeti za vpisana dejstva, nosi tretja oseba.

Kdo je odgovoren za točnost vpisov?

Vpisane osebe morajo zagotoviti, da so podatki, vpisani v poslovni register, posodobljeni. Poleg tega je v interesu vpisanih oseb, da zagotovijo, da so podatki v poslovnem registru posodobljeni in pravilni, saj je stanje vpisanosti v javni register pravno veljavno stanje za vse osebe, ki ne vedo, da stanje vpisa zadevnega vpisanega subjekta ne ustreza dejanskemu pravnemu stanju. To pomeni, da bodo vpisane osebe zavezane s pravnimi akti, ki se izvajajo na podlagi dejstev, vpisanih v javni register, tudi če ne ustrezajo dejanskemu stanju. Na primer, upravni odbor družbe lahko od družbe zahteva izvajanje pravnih aktov tudi potem, ko ni več upravni odbor, če to dejstvo ni bilo vpisano v javni register in tretja oseba ni vedela zanj. Razlog za to je zaščita dobre vere tretjih oseb.

Vpisani osebi se lahko naloži tudi upravna globa, če se ne odzove pozivu registrskega sodišča za razkritje dejstev ali za predložitev dokumentov, potrebnih za sprejetje odločitve v postopkih, ki jih sodišče začne na lastno pobudo, ali za predložitev dokumentov, ki jih je treba v skladu s tem ali katerim koli drugim zakonom vložiti v zbirko listin; upravna globa lahko znaša 100 000 CZK. Če vpisana oseba večkrat ne izpolni takih zahtev ali če lahko neizpolnitev pomeni resne posledice za tretje osebe in če obstaja ustrezen pravni interes, lahko registrsko sodišče (tudi na lastno pobudo) začne postopek z namenom likvidacije pravne osebe. Registrsko sodišče to dejstvo sporoči vpisani osebi in ji zagotovi razumen rok za odpravo pomanjkljivosti.

Registrska sodišča se tudi dejavno borijo proti obstoju nedejavnih družb, tj. gospodarskih družb, ki ne ustvarjajo gospodarske dejavnosti in obstajajo le formalno. Glavni razlog za kaznovanje in odpravo nedejavnih gospodarskih družb je tveganje, da so lahko namenjene pranju denarja za finančne (zlasti davčne) goljufije; za nezakonite dejavnosti je lažje uporabiti obstoječe gospodarske družbe. Sodišče lahko razpusti gospodarsko družbo, (1) ki že vsaj dve davčni leti ni vložila svojih računovodskih izkazov v zbirko listin, čeprav ji to nalaga zakon; (2) s katero ni bilo mogoče vzpostaviti stika. Za gospodarsko

družbo se šteje, da z njo ni mogoče vzpostaviti stika, če ji ni mogoče vročiti poziva za vložitev manjkajočih računovodskih izkazov v zbirko listin. Če gospodarska družba zgolj ni vložila svojih računovodskih izkazov (čeprav ji to nalaga zakon), vendar ji je poziv mogoče vročiti, sodišče vpisani osebi naloži upravno globo kot spodbudo, da vloži zahtevane dokumente.

Če dejstvo ni bilo vpisano v javni register (tudi če bi moralo biti), se vpisana oseba ne more sklicevati na dejansko stanje v ugovoru zoper tretjo osebo, ki je ravnala v dobri veri v zvezi z vpisanim stanjem. Vendar pa to ne velja, če oseba, ki se vpisuje v register, dokaže, da je tretja oseba vedela za dejansko stanje. Poleg tega se lahko naloži kazen zaradi storitve upravnega prekrška na podlagi člena 37a(1), točka (h), zakona št. 563/1991 o računovodstvu, v obliki globe v višini največ 3 % vrednosti sredstev; za obravnavanje upravnih prekrškov je odgovoren pristojni davčni organ. Neizpolnjevanje zahtev, ki se nanašajo na javni register, se lahko kaznuje tudi kot upravni prekršek na podlagi člena 9(2) zakona št. 251/2016 o nekaterih upravnih prekrških; pristojni organ za take zadeve je občina z razširjeno pristojnostjo. V nekaterih okoliščinah lahko taki prekrški pomenijo kaznivo dejanje (člen 254 zakona št. 40/2009 – kazenski zakonik).

Postopki varstva podatkov

Postopki, povezani z varstvom pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, v zvezi z objavo in hrambo osebnih podatkov takega posameznika

Z vidika zakonodaje o varstvu podatkov (Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov)) sta podlaga za tako obdelavo člen 6(1), točka (c), splošne uredbe o varstvu podatkov (tj. obdelava je potrebna za izpolnitev zakonske obveznosti, ki velja za upravljavca), in točka (e) splošne uredbe o varstvu podatkov (obdelava je potrebna za opravljanje naloge v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu) v povezavi s členom 6(3) splošne uredbe o varstvu podatkov, tj. način obdelave, določen neposredno v skladu z zakonom.

Razlogi za objavo osebnih podatkov fizičnih oseb, vključno s podatki, ki se nanašajo na stalno (začasno) prebivališče, v javnih registrih, izhajajo iz načela formalnega in (členi 3 do 6 zakona o javnih registrih) in tudi materialnega razkritja (člena 8 in 9 zakona o javnih registrih), kar pomeni, da država omogoča vsem osebam splošni dostop do podatkov posameznega subjekta, vpisanega v register, hkrati pa ohranja načelo dobre vere (zaupanja javnosti) v vpisana dejstva, tako da se lahko osebni podatki iz poslovnega registra na primer uporabljajo za preverjanje pravilnosti identifikacijskih podatkov v okviru poslovnih odnosov, za dostavo uradnih dokumentov članov upravnih odborov itd.).

Poleg tega razkritje identitete članov upravnih odborov že zdavnaj zahteva evropsko pravo (glej zlasti člen 14, točka (d), in člen 30(1), točka (e), Direktive (EU) 2017/1132 o določenih vidikih prava družb, ki vsebuje udi spremembo nekdanje Prve Direktive Sveta 68/151/EGS; v okviru češkega prava se zahteve, določene v Direktivi, uporabljajo tudi za subjekte, vpisane v javne registre.

Kar zadeva podatke, vpisane v javnih registrih, imajo posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, vse pravice, ki izhajajo iz členov 12 do 22 splošne uredbe o varstvu podatkov s tam navedenimi izjemami. Na primer, v skladu s členom 17(3), točka (b), splošne uredbe o varstvu podatkov zahteve za izbris ni mogoče odobriti, ker je obdelava potrebna „za izpolnjevanje pravne obveznosti obdelave na podlagi prava Unije ali prava države članice, ki velja za upravljavca, ali za izvajanje naloge v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, ki je bila dodeljena upravljavcu“; ta pravna obveznost izhaja neposredno iz zakona št. 304/2013 o javnih registrih pravnih in fizičnih oseb in o vpisu skrbniškega sklada.

Zadevni posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, lahko svoje pravice uveljavljajo neposredno pri pristojnih registrskih sodiščih ali pooblašeni osebi za varstvo podatkov.

Kontaktni podatki

Kontaktni podatki za registrska sodišča

Mestno sodišče v Pragi	Slezská 2000/9, 120 00 Praga	podatelna@msoud.pha.justice.cz Tel. 224172111 Podatkovni predal: snkabbm
Deželno sodišče v Českých Budějovicah	Zátkovo nám. 10/2, 370 84 České Budějovice	podatelna@ksoud.cbu.justice.cz Tel. 389018111 Podatkovni predal: 832abay
Deželno sodišče v Plznu	Veslavínova 21/40, 306 17 Plzeň	podatelna@ksoud.plz.justice.cz sbirkalistin@ksoud.plz.justice.cz Tel. 377869611 Podatkovni predal: yaraba4
Deželno sodišče v Ústí nad Labem	Národního odboje 1274/26, 400 92 Ústí nad Labem	podatelna@ksoud.unl.justice.cz Tel. 475247111 – centrala Podatkovni predal: phgaba8
Deželno sodišče v Hradec Kralovem	Československé armády 218/57, 502 08 Hradec Králové	podatelna@ksoud.hrk.justice.cz Tel. 498016111 Podatkovni predal: ep7abae
Deželno sodišče v Brnu	Husova 353/15, 601 95 Brno	podatelna@ksoud.brn.justice.cz Tel. 546511111 – centrala Podatkovni predal: 5wwaa9j
Deželno sodišče v Ostravi	Havlíčovo náměstí 1835/34, 728 81 Ostrava	podatelna@ksoud.ova.justice.cz Tel. 596153111 Podatkovni predal: jhyaeqv

Uporabni viri

Spletna aplikacija javnih registrov: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>.

Predložitve javnim registrom: <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>.

Informacije, ki se nanašajo na predložitve javnim registrom na portalu javne uprave:

<https://portal.gov.cz/služby-verejne-spravy/rejstriky-katastry-evidence-vypisy-overeni-a-statistika-KAT-419/rejstriky-pravnickych-a-fyzickych-osob-KAT-642>.

Informacije, ki se nanašajo na vpis v javne registre na spletišču češke notarske zbornice:

https://www.nkr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_254-zapis-do-verejneho-rejstriku-notarem.

Informacije, ki se nanašajo na javne registre na portalu Businessinfo.cz: <https://www.businessinfo.cz/navody/verejne-rejstriky-pbpi/2/>.

Zadnja posodobitev: 04/10/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.